

Herijking WMO - 21 september 2023

In aanvulling op de technische vragen die al eerder door BVD, PvdA en SP gesteld waren heb ik op 31 augustus jongstleden, nadat de uitspraak van de Raad voor Beroep gepubliceerd werd, nog een paar vragen extra aan de wethouder gesteld.

1. Zijn er al stappen ondernomen om de Dordtse gebruikers van een WMO HH1 PGB te informeren over dit feit?
(Bedoeld wordt hier het feit dat door de uitspraak in hoger beroep gemeentes niet het tarief voor het persoonsgebonden budget bij hulp in de huishouding mogen verlagen tot het minimumloon maar zich moeten houden aan de CAO VVT.)
2. Zo ja, wanneer gaat dit gebeuren?
3. Zo nee, waarom niet? En wanneer gaat dit dan wel gebeuren?
4. Wanneer worden gebruikers van reeds bestaande contracten geïnformeerd of ze hierover alsnog zelf bezwaar tegen de geplande verhoging moeten aantekenen? Dat is nu nog niet helemaal duidelijk, maar moet namelijk in dat geval wel binnen zes weken na aankondiging gebeuren.

De vragen zijn nog niet beantwoord.

Over de stukken:

Het memo van wethouder van Benschop d.d. 5 september 2023

Pagina 1 - 2^e alinea regel 5: Er staat: Het gaat hier om het informele tarief voor zorgverleners uit het **sociaal netwerk, zoals een partner, familie of vrienden**. Al meerdere malen heb ik er op gewezen dat niet elk PGB besteed wordt aan bovengenoemde categorieën zorgverleners, maar soms er ook sprake is van gewoon een dienstverband met een tot dan toe onbekende. Die gewoon eerst komt solliciteren. Gaarne in de teksten voortaan rekening mee houden en juiste verwoording van ALLE zorgverleners toepassen.

Alinea 3 in zijn geheel: Het gaat hier niet (zo er in regel 3 staat) over CAO's die gelden voor hulp bij huishouden of begeleiding. Er is maar één CAO en dat is de CAO VVT (Verpleeg-,

Verzorgingshuizen en Thuiszorg). Bij het deel over **huishoudelijke hulp** staat vermeld dat het pgb-uurtarief wordt bepaald op het hoogste periodieke loon van FWG (functiewaarderings-groep) 15. Dat is in het geval van PGB-gebruik overwegend onjuist. Vrijwel altijd geldt de aparte tabel die in de CAO VVT is opgenomen voor Thuishulpen. De wethouder heeft al toegezegd dit nader uit te zoeken, dus daar krijgen wij graag nadere uitleg over. (Hierover heeft de wethouder inmiddels beaamd dat dit inderdaad zo is). **De opmerking dat genoemd uurloon, van welke tabel dan ook, inclusief vakantietoeslag en de tegenwaarde van vakantietoeslag en verlofuren zou zijn is niet juist.** Van de wethouder begreep ik dat hier bedoeld wordt dat verlofuren en vakantietoeslag er nog bij komen. Dan staat er in elk geval een vreemde zin waardoor een onduidelijke interpretatie van inclusief of exclusief ontstaat. De verduidelijking van de uitspraak van de CRvB door de VNG (Vereniging Nederlandse Gemeenten) stelt klip en klaar: bruto uurloon te vermeerderen met.... Graag zo beschrijven, ook in verdere voorstellen, dat het niet tot meer dan één interpretatie kan leiden.

Bij aanvang van de commissiebehandeling van 19 september jongstleden heeft de wethouder medegedeeld dat het inderdaad onjuist gesteld was dat het vermelde bruto uurloon inclusief vakantietoeslag en de tegenwaarde van verlofuren zou zijn. Deze komen er inderdaad nog bovenop.

De verboden indirecte discriminatie van vrouwen aangaande de verzekeringsplicht is mij nog niet helder, dus die zal ik indien nodig nader uit moeten zoeken. Voorlopig ligt er het een en ander bij het ministerie, en de VWS-molen maalt langzaam.

Pagina 2 - 2e alinea

Ik ken mensen die inmiddels al vier keer bericht gehad hebben van de SDD. Zowel telefonisch als schriftelijk en vaak beide. Beetje overkill. Dit maakt het niet duidelijker, aangezien wel elke keer verteld wordt dat het tarief omlaag gaat (per steeds een andere datum) maar nooit vermeld wordt dat het weer was uitgesteld.

3^e alinea

De SDD moet uurtarief aanpassen aan de hoogste trede van de aparte salarisschaal voor huishoudelijke hulp. Volgens het tarief dat per 1-3-2023 is ingegaan. Het uurloon is per 1 maart 2023 bij CAO vastgesteld op € 15,22.

Van de wethouder begreep ik dat zij geïnformeerd was dat daar dan nog zo'n 15% bovenop komt aan vakantiegeld en uit te betalen verlofuren. Dan gaat het tarief neerkomen op ongeveer € 17,50 per uur. Dit zit dicht bij het oude bedrag tot 1 januari 2023, maar je kunt dus niet simpelweg stellen dat voor gebruikers van voor 1 februari 2022 het tarief naar het oude (hogere) tarief gaat. Je zult ten allen tijde de CAO moeten volgen, en daarin zijn zowel in 2022 als in 2023 loonsverhogingen bepaald.

Per 1-7-2021	uurloon bruto	€ 14,34
Per 1-3-2022		€ 14,77
Per 1-3-2023		€ 15,22

Van hieruit zal de tariefstelling voor elke periode berekend moeten worden door het bruto uurloon te vermeerderen met vakantiegeld en tegenwaarde van verlofuren. Mij is niet bekend of er niet toch al PGB-houders zijn die daadwerkelijk gekort zijn en dus hun hulp al daadwerkelijk een lager tarief moesten betalen. In dit geval zal dat gecompenseerd moeten worden.

Inmiddels heb ik mondeling te horen gekregen dat het onmogelijk zou zijn om de nabetalingen die dit met zich mee zou brengen uit te rekenen/uit te voeren. Ik wil heel graag weten waarom dit onuitvoerbaar zou zijn. Ik heb in mijn tijd als HR-manager wel gekkere dingen moeten uitrekenen.

4^e alinea

Herijking WMO overal met terugwerkende kracht in laten gaan is het doel. Maar mag dat ook?? Is dat wettelijk toegestaan?

5^e alinea

Vooruitlopend op de uitkomst is het toegestaan om klanten alvast het nieuwe pgb tarief toe te kennen. Wie heeft dat toegestaan? Ik heb het nergens gelezen.

7^e alinea – pagina 3 – 1^e alinea

Het pgb-tarief voor informele (!) huishoudelijke ondersteuning gaat voor gebruikers van voor 1 februari 2022 weer naar het oude (hogere) tarief, het ophogingspercentage blijft gelijk en het vrij besteedbaar inkomen vervalt. Maakt hier even niet uit hoe je het noemt, als er maar niet teruggedaan wordt naar vóór 1 februari 2022, maar er uitgegaan wordt van de situatie per 01-03-2023 zoals in de salaristabel verwerkt is. Dat is zo ik al noemde per 1 maart 2023 bij CAO vastgesteld op € 15,22.

Dan het in één adem meenemen van het vervallen van het vrij besteedbare bedrag, en de argumentatie daarbij. In tegenstelling tot het gebruikte argument: Niets van dit bedrag mag besteed worden aan het betalen van de eigen bijdrage van de PGB-houder. (Zie pagina 5 van: Knoppen Herijking Wmo) De bewering dat dit zou kunnen en dat daardoor de ondersteuning is vrijgesteld van eigen bijdrage is de grootst mogelijke onzin. De eigen bijdrage die aan het CAK betaald wordt is één bedrag dat geldt voor alles dat de WMO-cliënt aan diensten krijgt en aan materiaal in bruikleen krijgt.

Het vrij besteedbaar bedrag kan alleen gependend worden aan zaken die met de zorg te maken hebben. Zorg-Lokaal (landelijke dienst) voert de administratie uit voor de SDD, en informeert de budgethouder over het verstrekte budget. Ik heb hier een brief van Zorg-Lokaal en daar in staat, net als in elke andere brief die zij de budgethouders sturen:

Is er bij u sprake van een toewijzing vanuit de WMO? Dan meldt Zorg-Lokaal u vanaf de ingangsdatum van het Persoonsgebonden Budget aan bij het Centraal AdministratieKantoor (CAK) Vanaf dat moment ontvangt u maandelijks een factuur van het CAK. **Deze mag u niet uit uw PGB betalen.**

Het vrij besteedbaar bedrag maakt onderdeel uit van het totale budget, en mag alleen besteed worden aan de inkoop van zorg. Het kan alleen gebruikt worden als het budget dat nog toelaat. Als de budgethouder aan de zorgverlener een hoger dan door de gemeente afgesproken uurloon wil betalen, komt dat uit eigen zak. Dit mag, evenals de bijdrage aan het CAK, **niet** uit

het vrij besteedbaar bedrag worden betaald. En aan het eind van de opsomming van de regels zegt Zorg-Lokaal het nog maar eens: Gebruik uw pgb niet om uw eigen bijdrage aan het CAK te betalen. De schrijver(s) van de SDD-notitie Knoppen Herijking Wmo hadden dit niet alleen kunnen maar ook moeten weten. Schrijven dat PGB-houders dit kunnen gebruiken voor hun eigen bijdrage is niet alleen onjuist, maar zelfs beledigend. Dan ga je er van uit dat mensen doelbewust de hen duidelijk bekende regels gaan overtreden. En als dat niet de bedoeling was van degene die dit geschreven heeft, dan mag hij of zij van mij in elk geval terug naar school! Het is een verschraling van de zorg, maar van Beter voor Dordt mag de gemeenteraad de keuze maken om de teller voor het vrij besteedbaar inkomen op 0 te zetten. Wmo-Cliënten die Zorg in Natura ontvangen hebben die extra mogelijkheid namelijk ook niet. Mooi zou zijn als ook zij die zouden krijgen, maar dat zit er vrees ik voorlopig niet in. Dan maar geen van beiden.

Als laatste: Raadsvoorstel Instemmen met Herijking WMO

Het doel van alles is verdere ontschotting en het uiteindelijk doel is dat inwoners snel(ler) en passend(er) geholpen worden. Nobel streven. Dat lukte ruim dertig jaar geleden al niet, en dat gaat op deze manier ook niet lukken. Zoveel PGB-hulpen zijn al opgestapt dat er voor degenen die hulp nodig hebben geen enkel zicht is op per wanneer ze die gaan krijgen. De instellingen die Zorg in Natura leveren kunnen mensen die zorg nodig hebben vaak niet eens meer op de wachtlijst zetten. En dan gaat het om mensen die de hulp echt nodig hebben. Dat er nu door de uitspraak van de Raad van Beroep gedwongen teruggedraaid gaat worden, neemt de ellende voor hen die voorlopig echt nog niet weten waar ze aan toe gaan zijn niet weg. Want die weggelopen hulpen komen echt niet terug. En met dat gekoppeld aan vergrijzing (ook van het personeel) en personeelstekorten? Valt er alleen maar meer ellende te verwachten.

Je kunt sociale cohesie willen. Maar die is wel tientallen jaren lang afgebroken. Nabuurschap, naar elkaar omzien. Zoals in het verleden. Maar dat is door het steeds belangrijker worden van "ik en mijn belangen" vrijwel verdwenen. Sociale cohesie krijg je

niet door mensen noodzakelijke professionele hulp, al dan niet deels, te ontnemen met als argument dat de samenleving dit wel op kan lossen. Dat deel van de samenleving dat zich hier vrijwillig voor in kan en wil zetten is al zwaar overbelast.

Het gelijklopen met de planning van het proces in de regio Drechtsteden. Na het wegvallen van de Drechttraad ging elke gemeente haar eigen beslissingen nemen. De uitvoering op het gebied van de SDD bleef wel gecentraliseerd. Ook wat de WMO aangaat. Maar het platteland en de polder zijn toch echt een andere omgeving dan de stad. Met nog een klein beetje ander sociale cohesie, al verdwijnt die ook in de dorpen in rap tempo. Het handhaven van de hoogte van de eigen bijdrage voor maatwerkvoorzieningen: Deze bijdrage is door de landelijke overheid vastgesteld en kan alleen door de landelijke overheid worden gewijzigd. Wij kunnen niets voorstellen in deze, alleen gewoon doen wat onze plicht is, en daar niet van afwijken. Zolang de wetgever niet heeft vastgesteld dat dit gewijzigd gaat worden is het niet aan ons om (blz. 2 punt 6): *“Een start te maken met het invoeren van een eigen bijdrage bij de algemene voorzieningen.”* Dat leidt namelijk tot verkapte verhogingen van de eigen bijdrage, en dat mag nu eenmaal niet. Zelfs niet voor schapenkoppen!

Beter voor Dordt kan in principe instemmen met de herijking van de WMO voor Dordrecht, mits de uitspraak van de CRvB gevolgd wordt en er ook tekstuele wijzigingen komen. Foute uitspraken in notities moeten benoemd dan wel verwijderd worden, en er mogen geen wijzigingen in eigen bijdragen opgelegd worden zolang die wettelijk nog niet zijn vastgelegd. Wij beraden ons nader over deze instemming na ontvangst van aangepaste tekst en technische doorrekening.

21 september 2023, Ineke Jager Beter Voor Dordt